

**First Year B.A./B.Sc./B.Com. Degree Examination
August / September 2009 (Freshers)
Directorate of Correspondence Course**

**SANSKRIT (LANGUAGE)
GROUP-I - PAPER - I**

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

- Note :** 1. Questions asked in Sanskrit should be answered in Sanskrit with Devanagari Lipi only. (Grammar).
2. Other questions can be answered in Sanskrit / Kannada / English.

PART - A

- I. ಭತ್ಯಹರಿಯ ಜೀವನ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on the life, time and works of Bhatruhari. 10

ಅಥವಾ OR

ಕಾಳಿದಾಸ ಕವಿಯ ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Write in brief the 14th chapter of Raghuvamsha of Kalidasa.

- II. ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಒಂದಕ್ಕಿಂತಿ).
Write short notes on any **ONE** of the following: 04

1. ವಿಧಾವಿಹಿನ: ಪಶು: ।
2. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷಣಮ್ ।

- III. ಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ ಬರೆದು ವಿವರಿಸಿರಿ.
Translate and explain any **THREE** of the following slokas:

- 1) शक्यो वारयितु जलेन हुतभुक् छत्रेण सूर्या तपो
नागेन्द्रो निशिताङ्गुशेन समदो दण्डेन गीर्गर्दभः ।
व्याधिर्भेषजसङ्घैश्च विविधैर्मन्त्रैः प्रयोगैर्विषं
सर्वस्यौषधमस्ति शास्त्रविहितं मूर्खस्य नास्त्यौषधम् ॥
- 2) केयूराणि न भूषयन्ति पुरुषं हारा न चन्द्रोज्वला
न स्नानं न विलेपनं न कुसुमं नालंकृता मूर्धजाः ।
वाण्येका समलंकरोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते
क्षीयन्तेऽखिलभूषणनि सततं वाग्भूषणं भूषणम् ॥
- 3) सिंहः शिशुरपि निपतति मदमलिनकपोलभित्तिषु गजेषु ।
प्रकृतिरियं सत्ववतां न खलु वयस्तेजसो हेतुः ॥

- 4) आनन्दजः शोकजमश्च बाष्पः
तयोरशीतं शिशिरो बिभेद ।
गङ्गासरय्वोर्जलमुष्णतप्तं
हिमाद्रिनिस्यन्द इवावतीर्णः ॥
- 5) कृताञ्जलिस्तत्र यदम्ब ! सत्यात्
नाभ्रशयत स्वर्गफलाद्गुरुर्नः ।
तच्चिन्त्यमानं सुकृत तवेति
जहार लज्जां भरतस्य मातुः ॥

5x3=15

IV. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಎರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any **TWO** of the following:

- 1) जीर्णमङ्गे सुभाषितम् ।
- 2) विभूषणं मौनमपण्डितानाम् ।
- 3) न वीरसूशब्दमकामयेताम् ।
- 4) विन्ध्यस्य मेघ प्रभवा इवापः ।
- 5) रेजे सपत्नीरहितेव लक्ष्मीः ।

3+3=06

PART - B

V. ಉತ್ತರ ಗೋತ್ರಹಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write the story of उत्तरगोत्रहण in brief.

ಅಥವಾ OR

ದಂಡಿಯ ದೇಶ - ಕಾಲ - ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on place, time and works of Dandi.

10

VI. ಒಂದಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ).

Write short notes on any **ONE** :

04

1. सैरञ्ची ।

2. वसुरक्षितः

VII. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ. (ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ)

Annotate any **THREE** of the following:

1. परिभवैकपदं राजकुलम् ।
2. षट्कर्णो मास्तु ।
3. अविश्वास्यता हि जन्मभूमिरलक्ष्याः ।
4. अनग्निसंशोधितेव हेमजातिर्ನಾತಿಭಾತಿ बुद्धिः ।
5. अधीष्ವ तावद्धण्डनीतिम् ।

3x3=09

VIII. ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate the following into English OR Kannada:

- 1) अथ चतुर्थो मासि तत्र ब्रह्मोत्सवे प्रवृत्ते समागतो जीमूतो नाम महामल्लो राज्ञा भीमेन सह क्रीडार्थं द्वन्द्वयुद्धं कारितस्तेन मारितश्च । ततः स्वविक्रमं दिद्धुश्चुभिरन्तः पुरस्त्रीभिः प्रवर्तितः प्रभञ्जनात्मजः स्वयमकामेनापि सिंहव्याघ्रादि भिश्चिक्रीड ॥
- 2) तात, सर्वैवात्यसंपदभिजनाम्रभृत्यन्यूनैवात्रभवति लक्ष्यते । बुद्धिश्च निसर्गपट्वी कलासु नृत्यगीतादिषु चित्रेषु च काव्यविस्तरेषु प्राप्त - विस्तारा तवेतरेभ्यः प्रतिविशिष्यते । तथाप्यसाव प्रतिपधात्मसंस्कारमर्थशास्त्रेषु, अनग्रिसंशोधितेन हेमजातिर्नातिभाति बुद्धिः ।

5+5=10

PART - C

IX. a. ಸಂಧಿ ವಿಭಜ್ಯ ನಾಮಲಿಖತ । (ತ್ರಯಾಣಾಮ್)

1. देवालयः ।	2. अत्युत्तमः ।	3. वनीषधिः ।	
4. सद्गुणः ।	5. जगन्नाथः ।		3

b. ತ್ರಯಾಣಾಂ ಲಿಙ್ಗ ವಿಭಗ್ತಿ ವಚನಾನಿ ಲಿಖತ ।

1. नद्यः ।	2. तस्मात् ।	3. फलानि ।	
4. रामयोः ।	5. गुरवे ।		3

c. ತ್ರಯಾಣಾಂ ಲಕಾರ ಪುರುಷ ವಚನಾನಿ ಲಿಖತ ।

1. पठन्ति ।	2. गच्छतु ।	3. अपश्याम ।	
4. नृत्यसि ।	5. त्यजेत् ।		3

d. ಪ್ರಯೋಗಂ ಪರಿವರ್ತಯತ । (ಏಕಸ್ಯ)

रामः फलं खादति ।

अथवा OR

मया त्वं नम्यसे ।

3

***